

Zákon č. 469/2011 Z. z., ktorým sa
mení a dopĺňa zákon č. 125/2006
Z. z. o inšpekcii práce a o zmene
a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z.
o nelegálnej práci a nelegálnom
zamestnávaní

Tatranská Lomnica 7. – 9. 2. 2012

Účinnosť novely

Dňa 20. októbra 2011 bola v NR SR schválená **novela zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce s doplnením zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní**. Novela nadobudla účinnosť dňa 1. 1. 2012 okrem nového znenia § 10 ods. 4, ktorý nadobudne účinnosť dňa 1. júla 2012 a ktorým sa zavádza povinnosť inšpektora práce preukazovať sa pri výkone cestnej kontroly aj **služobnou rovnošatou**.

Výkon inšpekcie práce

Pojem **zamestnávateľ** podľa nového znenia ustanovenia § 2 ods. 3 bude zahŕňať aj fyzickú a právnickú osobu, ktorá **nelegálne zamestnáva fyzickú osobu**.

Táto úprava má sprehľadniť konanie inšpektorov práce pri kontrole a ukladaní pokút v súvislosti s nelegálnym zamestnávaním. Inšpektorát práce bude po novom (po písomnom určení generálnym riaditeľom Národného inšpektorátu práce) môcť vykonávať inšpekciu práce **aj mimo svojho územného obvodu** (použité bude len vo výnimočných prípadoch).

Úprava pri vyšetrowaní PÚ

Inšpektoráty práce budú po novom pri vyšetrowaní **príčiny vzniku určitých pracovných úrazov** vydávať na požiadanie zamestnávateľa alebo fyzickej osoby - podnikateľa **kópie dokladov**, ktoré uvedené osoby poskytnú inšpektorátu práce.

Inšpektorát práce bude tiež povinný na požiadanie uvedených osôb **vydať potvrdenie**, že vznikol uvedený pracovný úraz, ak pracovný úraz vyšetrowal.

Výkon dohľadu a kompetencie (nové ust.)

Inšpektoráty práce budú vykonávať **dohľad nad výrobkami uvedenými na trh a do prevádzky**, ak ich zamestnávateľ alebo fyzická osoba - podnikateľ používa pri výkone práce.

Ak fyzikálne a laboratórne skúšky preukážu, že **výrobky nevyhovujú požiadavkám** ustanoveným osobitnými predpismi, **bude niest' náklady** na uvedené skúšky **osoba, ktorá výrobok uviedla na trh.**

Preukaz inšpektora

Inšpektori práce sa oproti súčasnej právnej úprave budú pri výkone inšpekcie práce preukazovať preukazom inšpektora práce tak, že umožnia iba **nahliadnutie do preukazu inšpektora** a nevydajú ho z rúk.

Novela súčasne upravuje (v prílohe č. 1) **vzor preukazu inšpektora práce**, ktorý doposiaľ nebol.

Novým znením § 10 ods. 4 sa zavádza povinnosť inšpektora práce preukazovať sa pri výkone cestnej kontroly aj **služobnou rovnošatou** (od 1. 7. 2012).

Nové ustanovenia

Po novom bude mať inšpektor práce **povinnosť** zaoberať sa počas inšpekcie práce **aj predloženými pripomienkami a návrhmi zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť** a ochranu zdravia pri práci (na návrh KOZ SR – v návrhu bolo aj návrhmi zástupcov zamestnancov určených §11a ZP).

Nové ustanovenia § 12 ods. 3 a ods. 4 dávajú inšpektorom práce oprávnenie určiť primeranú **lehotu na vykonanie opatrení**, napr. zákaz používania motorového vozidla, strojov a zariadení a pod., pričom opatrenia bude môcť inšpektor práce oznámiť aj ústne. **Ústne oznámenie sa zaznamená v protokole o výsledku inšpekcie práce.**

V § 13 ods. 2 sa dopĺňa druhá veta

„Inšpektor práce je povinný pri vypracúvaní protokolu prihliadať **na vyjadrenia a doklady** uplatnené alebo predložené kontrolovaným **zamestnávateľom alebo kontrolovanou fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom**, počas výkonu inšpekcie práce do prerokovania protokolu.“

V návrhu KOZ SR bolo aj : ***zástupcami zamestnancov vrátane zástupcami zamestnancov pre BOZP.***

Nové znenie § 14 - náležitosti protokolu

Nové znenie § 14 hovorí o náležitostiach **protokolu a záznamu o výsledku inšpekcie práce**. Po novom bude povinnou obsahovou náležitosťou protokolu aj **stanovisko inšpektora práce** k vyjadreniu kontrolovaného subjektu, ktoré sa uvedie **v dodatku k protokolu**, ktorý bude súčasťou protokolu.

Ak pôjde o vyšetrovanie príčiny pracovného úrazu, bude súčasťou protokolu aj **vyjadrenie právnickej alebo fyzickej osoby** ku skutočnostiam, ktoré sa jej týkajú.

Vypracovanie záznamu

Ak inšpektor práce nezistí porušenie povinností kontrolovaného subjektu, bude postupovať obdobne ako v súčasnosti, teda nevypracuje protokol, ale len **záznam o výsledku inšpekcie**.

Záznam o výsledku inšpekcie vypracuje inšpektor aj v prípade, ak mu nebude umožnené vykonať inšpekciu práce.

Doručenie protokolu

Protokol o výsledku inšpekcie práce inšpektor práce **doručí kontrolovanému subjektu** a pri vyšetovaní vzniku pracovného úrazu, ktorým bola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania **aj zamestnancovi**, ktorý utrpel pracovný úraz, u ktorého vznikla choroba z povolania alebo ktorý je ohrozený chorobou z povolania.

Ak **zamestnanec zomrel**, jedno vyhotovenie protokolu inšpektorát práce **doručí blízkej osobe** zamestnanca, ak o to písomne požiada.

Podmienky doručovania

Všetky písomnosti dôležité na výkon inšpekcie práce podľa nového znenia ustanovenia § 21 ods. 2 sa budú doručovať zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe - podnikateľovi **do vlastných rúk**, pričom na doručovanie sa bude vzťahovať zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok).

Uvedené ustanovenie by malo vyriešiť problémy s doručovaním písomností, ak adresát písomnosť neprevezme.

Povinné ukládanie pokút

Novela tiež zavádza **povinné ukládanie pokút** pri závažnom porušení povinností a po neodstránení nedostatkov.

Podľa nového znenia § 19 bude inšpektorát práce povinný uložiť pokutu za :

1. porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania vo výške od 2.000 Eur do 200.000 Eur,

Povinné ukladanie pokút

2. vykonávanie činnosti bez oprávnenia, osvedčenia, preukazu alebo povolenia, ak je na vykonávanie činnosti potrebné, vo výške od 300 Eur do 33.000 Eur
3. závažné porušenie povinností vyplývajúcich z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) vo výške od 1.000 Eur do 200.000 Eur (**nelegálna práca bez pracovnoprávneho vzťahu**)
4. nesplnenie povinnosti uloženej opatrením podľa § 12 ods. 2 písm. b) až i) vo výške od 300 Eur do 100.000 Eur (**neodstránenie zistených nedostatkov v lehote, zákazov na rôzne činnosti, nariadených meraní škodlivín,...**)

Za závažné porušení povinností vyplývajúcich z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) **sa** v zmysle ustanovenia § 19 ods. 3 **bude považovať** :

1. nedodržanie podmienok ustanovených pre pracovný čas a dobu odpočinku pri výkone prác zaradených orgánom štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie podľa osobitného predpisu
2. nedodržanie podmienok ustanovených pre prácu tehotných žien, matiek do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiacich žien, mladistvých zamestnancov a zamestnancov so zdravotným postihnutím

3. nezabezpečenie ochranného zariadenia alebo bezpečnostného zariadenia na zaistenie BOZP alebo nezabezpečenie fungovania tohto ochranného zariadenia alebo bezpečnostného zariadenia
4. neprijatie opatrení v priestoroch podľa osobitného predpisu na vylúčenie ohrozenia života a zdravia zamestnancov, nevykonanie nevyhnutných opatrení v týchto priestoroch na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia zamestnancov alebo umožnenie prístupu do týchto priestorov zamestnancom, ktorí nie sú riadne a preukázateľne oboznámení, nemajú výcvik a vybavenie podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP

5. neposkytnutie potrebných účinných osobných ochranných pracovných prostriedkov alebo ich neudržiavanie vo funkčnom stave.

V súvislosti so zavedením povinného ukladania pokút sa výška fakultatívneho ukladania pokuty podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) **zníži zo súčasných 33.000 Eur na 1.000 Eur** a podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. c) sa výška pokuty vedúcim zamestnancom a štatutárnym orgánom **zníži zo súčasného trojnásobku až dvadsaťnásobku** priemerného mesačného zárobku **na štvornásobok**.

Ďakujem za pozornosť

kucova@ioz.sk

0908 314 614